

Proteseutforming

Estetiske virkemidler

Asbjørn Jokstad - Jon Ørstavik

Pasientens ønskemål

Meget penere enn før

og

Ingen skal se forskjellen

Estetikk : elementer

- Endringer i ansiktsform
- Tannbuer
 - Eksponering
 - Form
- Enkelttenner
 - Eksponering
 - Form
 - Farge
 - Karakterisering

Endringer i ansiktsform

- Fysiognomi
 - Understøttelse av lepper og kinn
 - Eksponering av lepperødt
 - Ansiktshøyde v/hvile
- Utforming av protesebasis
- Tannbuens størrelse
- Tilpasning av mimisk funksjon

Eksponering av tannbuer

- Overkjeve / underkjeve
 - “Okklusjons”plan
 - Posisjon, helning, krumning
- Leppers mobilitet
 - Tale, smil, latter, gapskratt
 - Aldersavhengighet

Tannbueeksponering - bittplan

- Fordele høyden mellom over og underkjeve
 - Betydelig mer eksponering av overkjeveprotese ved aktivt smil
- Transversal helning
 - Harmoni med pupillelinje og munnspalte
- Sagittal helning
 - Harmoni med plan fra tragus til nesevinge og munnspalte

Segmentering av tannbuer

- Overkjeve
 - Frontsegment, sidesegmenter
 - Hjelpelinjer for “normalisering”
- Underkjeve
 - Insisivlinje

Standardønsker for frontsegmentet

- Med avslappet leppe
 - Protrusjon
 - Bygge frem leppene til eksponering av lepperødt
 - Høyde (tannlengde)
 - Overkjevens incisiver anes eller vises med 1 mm
 - Underkjevens incisiver flukter med underleppe
- Ved aktivt smil
 - Overkjevens fortenner eksponeres, men ikke basismaterialet

Standardønsker for sidesegmentene

■ Høyde

- Hindre sammensunket underansikt og progent utseende
- Tillate lukking av leppespalte med uanstrengt mimisk muskulatur

■ Bredde

- Gi eksponering av overkjevepremolarer ved smil

Karakterisering

- Diastemata
- Rotasjoner
- Imitasjon av “crowding”

Enkelttenners posisjon

■ Normalanatomi

- Tannkronenes lengde
- Mesio-distalhelning
- Labio-palatinal(lingual) helning

■ Varianter

- Imitasjon av spredning
- Konsentrasjon om midtlinje
- Harmonisering med ansiktsassymetri

Normaloppstilling protesetenner - I

Tannoppstilling på helproteser er ut fra estetiske betraktninger viktig først og fremst for overkjevetennenes vedkommende

- Tannlengde
- Forhold til okklusalplan
 - I estetisk sammenheng defineres dette i overkjeven, som et plan som berører incisalkantene på 11 og 21, samt begge kuser på 15 og 25

Normaloppstilling protesetenner - II

■ Tannhelning

- Utgangspunkt er vertikalstilling perpendikulært på okklusalplanet
- beskrives som helning av roten
 - Frontal (mesio-distal) aspekt
 - Ortho-radial (bukko-lingual) aspekt

Tannform

- Grunntyper
 - Kvadratisk
 - Trekant
 - Ovoid
- Aldersforandringer
 - Slitasje
 - Gingival retraksjon

Tannfarge

- Grunnfarger
 - gul, rød, grå.
- Farvemetning
 - lys - mørk
- Variasjon i tannbuen
 - Insisiver, hjørnetenner, premolarer
- “Karakterisering”

Karakterisering

- Infraksjonslinjer
- Fortannsfyllinger
- Gullinnlegg
- Amalgamimitasjoner
- Rotfyllingsimitasjon